

иска да упражнява своето право. Обаче, когато страната бѣ раздѣлена на царства, когато частитѣ на войската се сражаваха една противъ друга, не се питаше за голѣма законностъ; който държи пѣртътъ той е и капралъ. Малко справедливостъ, бе господа! Ако вий сте партизани, ако едновременно съ васъ такава грамадно сила, какъзато е Русската империя и нейното злато поддържатъ бунто е, малко спратедливостъ на вашитѣ противници на вашата опозиция, позволете ѝ да си послужва и тя съ това орѣжие, съ което си служите и вий. Честъ и хвала на тѣзи сопаджий, че безъ да получаватъ русско злато, гонятъ и блѣскатъ измѣнитѣ. Съ викъ за свобода се лъжи българина, онзи българинъ, който не знае нищо, ни по управление, ни за народни идеали, абсолютно нищо; онзи българинъ, за когото е знайно едно, да има миръ въ страната, да си оре нивата, да си прави търговия, да си печали пари. Този българинъ твърдѣ е наклоненъ по тоя начинъ да се лъже. Казвате му, че настоящий режимъ не е способенъ да владѣе и да установи рѣдъ и че държавата страда отъ отсѣгтствие на тишина, и вий го имате на страната си, съ него може да правите всичко, нече подкупуване.

Не е само Каравеловъ, г-да, — азъ можъ да бѣдѣ въ негова полза, — който несъзнателно докара едноврѣмешното положение на работитѣ, които сѣ спасили отечеството ето и до днесъ. Рѣдомъ съ него стои неговъ противникъ, но вече съ строго опрѣдѣлена программа. Пакъ справедливостъ! Казано е-прѣклонете се прѣдъ Руссия и свършено, заповѣдайте, поклонете се ако желаете; но има този неговъ противникъ программа. Дѣйствия злобни, дѣйствия мискински, подкупува не само себе си, подкупува и другитѣ, подкупува и своитѣ съпартизани, дава имъ русско злато, праща ги за бунтъ, — нѣща не патриотични, отвратителни, но има программа, има цѣль за достигане.

Азъ мисля г-да, че прѣдъ видъ на всичко това, ако въ единъ способенъ държавенъ мѣжъ може да сѣществува послѣдни остатъци отъ патриотизмъ, то той трѣбва да размисли добръ и да се откаже, ако не отъ друго, то поне отъ своята дѣятелностъ само. Трѣбвало би друго, трѣбвало би да се откаже отъ лична ненавистъ, прѣдъ видъ на патриотическото дѣло, което се върши, и да му способствува да влѣзе въ каквито ще комбинации. Но ако не и това, то нищо да не прави, да си